

den omhandlede D paa en ganske anderledes hensigtsmæssig Maade benytter de Midler, som ere for Haanden, kan være noget stort Saab til, at det vil hjælpe betydeligt, at disse store Rogier blive anlagte. Skulde de derimod mislykkes, vil der naturligvis blive en endnu meget større Byrde og et endnu større Tryk, hvoraf Derne for Tiden allerede have nok. Jeg skulde meget ønske, at Regjeringen var istand til at skaffe ganske anderledes overbevisende Oplysninger tilstede med Hensyn til den Fordel, Fellesfogierne skulde kunne bringe. Det synes i ethvert Fald efter min Opfattelse at fremgaa af de skrevne Bilag, som Ingeniøren har afgivet, at de Bedkommende, dersom de benytte de Midler, som for Tiden ere for Haanden, vilde kunne bringe langt Mere ud, end de for Tiden gjøre. Jeg kan ikke indlade mig paa at afgjøre, hvad der er Grunden til, at den personlige Udsolgelse af Kraft er saa ringe; men det forekommer mig ganske vist, at man ikke kan vente Meget i den Henseende, saalænge man i det Hele staar under et saa stærkt Jormynderskab, som der for Tiden synes at være tilstede. Der vil ikke kunne ventes Meget, naar man ikke indrømmer Folk der større Frihed, og naar de ikke for Alvor sige, at de ville tage fat. Man kan ikke have stort Saab om, at de Folk, som ikke benytte, hvad de have, ville kunne bruge større Maskiner, om det end bliver muligt, at de kunne faae dem.

Finantsministeren (Jonnesbech): De fleste af de ærede Herrer, som have udtalt sig, have paa en Maade berørt alle de Omstændigheder, der her maa komme i Betragtning, men det forekommer mig rigtigstnok, at Udtalelserne fra flere af de ærede Herrer's Side ikke have været ganske rigtige. Siden Gouverneuren er bleven omtalt, vil jeg sige, at det er en af hans store Fortjenester, at han har bragt dette Spørgsmaal frem, at han har søgt at komme paa det Rene med, hvad der kunde gjøres for Dernes Opkomst, og ikke har sparet Nogetsomhelst i Henseende til personlig Virksomhed for at skaffe disse Ideer Fremgang. Naar man kender en lille Smule til Derne derovre og veed, at der er smaa Plantager, hvor man baade dyrker Jorden og fabrikerer Sukkeret, og naar man tager Hensyn til det aftagende Udbytte af selve Rørene og den aftagende Værdi af Sukkerne, forekommer det mig, det ligger meget nær at antage, at der mulig kunde ligge en væsentlig Feil i denne Sammenblanding af Fabrikation og Produktion. Fabrikationen derovre kan nemlig ikke blive Andet end en Slags Husflid, hvilket dels hidrører fra, at Plantagerne ere for smaa til overhovedet enkeltvis at kunne bære de Maskiner, som ere nødvendige for at kunne faae det fornødne Udbytte af Arbeidet, medens mange af de andre Der have saadanne, og dels fra Benyttelsen af Arbeidskraften, der gjør det umuligt for

Befolkningen at anvende den Kultur paa Jorden, som er nødvendig for at fikre det bedst mulige Udbytte deraf. I denne sidste Henseende tror jeg, man maa indrømme, at Planterne i de senere Aar have faaet Dinene op og have set, at det gaar tilbage ogsaa med Væxten af Sukkerrorene. Dette kan heller neppe være Andet, naar man i 5 Aar ikke har fuldt 3 Afgrøder, naar man ikke er istand til at pløje saa dybt som muligt, og naar man i et tropisk Klima ikke er istand til at forhindre, at den i sig selv temmelig ringe Gjødning, man har, bliver end yderligere ødelagt af Regnen og de stærke Solstraalers derovre. Man er altsaa fuldkommen paa det Rene med, at Jorden ikke dyrkes, saaledes som den burde, om man end maa erkende, at Befolkningen anstrænger sig paa det Bedste for at gjøre det bedre; men det er en ligefrem Selsølg, at, naar man ikke kan pløje meget dybt, hvad man derovre ikke kan gjøre uden Dampplov, lider Dyrtningen derunder. (Th. Nielsen: De have en Dampplov!) Ja, der er en enkelt Mand, som har en saadan, men han kan, vel at mærke, ikke bruge den. Det er navnlig i et tropisk Klima af stor Betydning at gjøre Bearbejdelsen af Jorden saa dyb som muligt, dels for at konservere den Fugtighed, der er nødvendig, for at Planterne kunne trives, og dels ogsaa for at Jorden bedre kan optage og nogenlunde længe beholde den Fugtighed, som kun med Mellemrum gives for disse Der. Naar man ser, hvorledes Fabrikationen af Sukker er derovre, og naar man ser, at man paa omliggende Der kan bringe meget Mere ud af Jorden end der, synes det at ligge meget nær for de Bedkommende at sige: Vor Fabrikation af Sukker er slet; men da vi ere saa smaa, som vi ere, kan den enkelte Planter ikke bære de enorme Udgifter, der høre til for at skaffe de fornødne Maskiner samt Folk til at passe dem, og til at bruge dem paa rette Maade, thi det er ikke nok at have Maskiner; man maa ogsaa have nogenlunde øvede Folk, for at faae et gunstigt Udbytte af dem. Det forekommer mig derfor, at man, selv om man ikke kender stort til Forholdene derovre, maa sige: Dette synes at være en fornuftig Plan; det synes at være det Æneste, der kan gjøres. Ærede Medlemmer have udtalt en Frygt for, at denne Foranstaltning saa at sige blev indpodet Befolkningen, at det var Noget, den ikke søgte, men som blev paatvunget den ovenfra; men dette er saa langt fra Tilfældet, at der har været afholdt Meetings, store Møder paa Den under Gouverneurens personlige Ledelse. (Afbrydelse af Th. Nielsen) Ja, helligvis er man derovre ikke saa mistroisk overfor Gouverneuren, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen) er; Befolkningen paastjønner tværtimod den overordentlige Dygtighed, hvormed han har søgt at bringe denne Sag frem. I de Møder, jeg nævnte, har der vist sig en almindelig Stemning for at komme til et Arrangement som det, hvorpaa nær-